

Noam Chomsky (1928 -)

Bron <https://chomsky.info/>

- Amerikaan
- Hoogleraar taalkunde

Perspectief van de nativist op taal

Bekend door theorie over universele grammatica
Hij stelt dat het vermogen van de mens om taal te leren, ingebakken is in de menselijke genetica.

- Chomsky stelt dat kinderen worden geboren met een **aangeboren taalvermogen**. Dit aangeboren taalvermogen stelt kinderen in staat om taal op een snelle en complexe manier te leren.
- Zijn begrip '**universele grammatica**' duidt er op dat er gemeenschappelijke grammaticale structuren zijn in alle talen. Kinderen zouden genetisch geprogrammeerd zijn om de grammaticale regels van elke specifieke taal te leren op basis van deze universele grammatica.

Hij spreekt over een **kritieke periode in de taalontwikkeling**, waarin kinderen het gemakkelijkst en het meest effectief talen kunnen leren. Na deze periode wordt het moeilijker om nieuwe talen op dezelfde natuurlijke manier te verwerven.

- **Bron**
Levensloopsychologie (Rögles)

Pragmatisch perspectief tussen het nativistisch en empiristisch perspectief op taalontwikkeling

Hij introduceerde het concept van de **Language Acquisition Support Systems (LASS)**.

- Het **LASS** verwijst naar het ondersteuningssysteem voor taalverwerving met de verschillende vormen van interactie en omgevingsfactoren waarmee opvoeders de taalontwikkeling van kinderen kunnen ondersteunen.

Belangrijke elementen van het LASS zijn:

- 1) **Joint attention**: belang van gedeelde aandacht tussen opvoeder en kind. Bijvoorbeeld wanneer opvoeder en kind naar hetzelfde voorwerp kijken en erover praten.
- 2) **Turn-taking**: de interactie tussen opvoeder en kind die om beurten praten. Men leert op dat moment ook veel over de structuur van gesprekken.
- 3) Iets '**meer**' bieden: opvoeders die iets meer informatie geven dan wat het kind al weet, bevorderen de taalontwikkeling.
- 4) Bied taal aan in een **spiraalvormig** curriculum. Dit laat toe dat concepten op verschillende ontwikkelniveaus terugkeren en dit zorgt voor een stapsgewijze opbouw van taal.

- **Bron**
Educational Psychology (Woolfolk)

Jerome Bruner (1915 - 2016)

Bron <https://chomsky.info/>

- Amerikaan
- Psycholoog

Enkele mogelijke koppelingen met de kinderopvang

- De theorie van Bruner benadrukt het belang van **interactie, de sociale context en het bieden van gepaste ondersteuning** bij het leren van taal.

- Chomsky benadrukt de **kritieke periode** in de taalverwerving. Opvoeders moeten zich bewust zijn van een mogelijke kritieke periode voor taalontwikkeling en de kansen die dit biedt bij blootstelling aan taal en taalrijke omgevingen.

De aangeboren perspectieven van Chomsky op taal, focussen ook op de **intrinsieke motivatie** om taal te verwerven.

Enkele koppelingen met pedagogisch handelen en kwaliteitsvol handelen

Door de focus op interactie en ondersteuning, geeft Bruner een aantal tips om de taalontwikkeling te stimuleren. Enkele voorbeelden:

- 1) *Stimuleer dialogen tussen opvoeders en kinderen, ook tussen kinderen onderling. (LPD 5 en LPD 24)*
- 2) *Zet in op activiteiten met gedeelde aandacht. Bijvoorbeeld het samen kijken in een boekje, het leren kennen van een voorwerp, het samen kijken naar een programma ... Het zorgt ervoor dat je over hetzelfde concept heel wat woorden aanreikt. (LPD 23 en 25)*
- 3) *Ontdek wie het kind is en waar het kind staat in de taalontwikkeling om zo net iets meer te kunnen aanbieden dan wat het kind al kan en kent. (LPD 22)*
- 4) *Werk vanuit het spiraalvormig curriculum voor het verwerven van taal. Stel je bijvoorbeeld voor dat je werkt rond het concept dieren met kinderen*
  - *basisniveau: je introduceert enkele eenvoudige dieren (zoals huisdieren en bekende dieren zoals leeuwen). Je kan een boekje voorlezen, prenten tonen, gesprekjes hierover voeren ...*
  - *complexer niveau: je breidt het concept dieren uit naar minder bekende soorten (bijvoorbeeld oceaandieren, bosdieren). Zo stimuleer je de taalontwikkeling door nieuwe woordenschat en complexere concepten te introduceren.*
  - *toepassingsniveau: je kan praktische activiteiten toevoegen zoals een bezoek aan een dierentuin, maken van een knutselwerk, spelen van een dierenspel... Dit versterkt het begrip op een praktische manier.*
  - *herhaling: je laat het concept dieren terugkeren in verschillende contexten en activiteiten naarmate de kinderen zich ontwikkelen. Je kan het bijvoorbeeld in de winter hebben over dieren die zich aanpassen aan veranderende weersomstandigheden.*

Chomsky erkent op die manier het talig in interactie gaan met kinderen (LPD 5 en LPD 22) omdat ze er echt ontvankelijk voor zijn.